

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

Versenykiírás és -szabályzat

A verseny kiírói:

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Történeti Intézet Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék, valamint az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola.

A verseny célja:

Az SZTE számára a tehetségek felkutatása, valamint a történelem melletti elköteleződés erősítése, illetve a nemzeti hagyományok ápolása.

nevezési határidő:

2024. november 14.

(csütörtök) Nevezési díj

nincs!

A verseny támogatói:

Szegedi Tudományegyetem

SZTE Junior Akadémia

Partnereink:

Ujkor.hu

HUN-REN–SZTE Oszmán Kori Kutatócsoport

Építési és Közlekedési Minisztérium

A verseny résztvevői:

Magyarországi és határon túli négy- és hatosztályos gimnáziumok, valamint a technikumok és szakgimnáziumok 9–10–11., továbbá a 10–12. nyelvi előkészítő évfolyamon tanuló diákok vehetnek részt.

(A kilencedik évfolyamon tanulók számára a versenyen való részvétel előkészülést is igényel.)

A verseny kategóriái:

I. kategória: 9–10. évfolyam (nyelvi előkészítő évfolyam esetében: 10–11. évfolyam)

II. kategória: 11. évfolyam (nyelvi előkészítő évfolyam esetében: 12. évfolyam)

A verseny felépítése:

1. Az iskolai (írásbeli) első forduló:

Az első fordulóban mindkét kategóriában zártvégű feladatokat kapnak a versenyzők, amit az egyetem által biztosított online felületen, a Coospace-en kell kitölteni.

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

I. kategória:

Az írásbeli feladat megoldására **rendelkezésre álló idő 60 perc; elérhető pontszám: 100.**

Az első forduló tananyaga:

A forduló tananyaga egyetemes történelemből az ókori kelettől 1492-ig, magyar történelemből a honfoglalástól 1490-ig tart.

A feladatlap a kétszintű érettségi vizsga és a kerettantervek (négy- és hat évfolyamos) követelményeire épül.

II. kategória:

Az írásbeli feladat megoldására **rendelkezésre álló idő 60 perc; elérhető pontszám: 100.**

Az első forduló tananyaga:

A forduló tananyaga egyetemes történelemből Kr. u. 476-tól 1789-ig, magyar történelemből 997-től 1790-ig tart.

A feladatlap a kétszintű érettségi vizsga és a kerettantervek (négy- és hat évfolyamos) követelményeire épül.

A tesztek kitöltéséhez NEM használható semmilyen segédeszköz egyik kategóriában sem (középiskolai történelmi atlasz sem)!

A második fordulóra a két kategóriából a legjobb 100-100 versenyző jut be!

2. Iskolai (írásbeli) második forduló (középdöntő)

A második fordulóban mindkét kategóriában nyílt és zárt végű feladatokat kapnak a versenyzők, amit az egyetem által biztosított online felületen, a Coospace-en kell kitölteni. A feladatlap a középiskolai történelem tananyag mellett szakirodalmi kérdéseket is tartalmaz.

- A feladatlap 70%-a a kétszintű érettségi vizsga és a kerettantervek (négy- és hat évfolyamos) követelményeire épül;
- A 30%-a pedig az előzetesen megadott két tanulmány és/vagy cikk tartalmi részét dolgozza fel.
- A 30%-ra vonatkozóan a felkészüléshez szükséges kötelező szakirodalom:
Bagi Zoltán Péter: Egy példa az újkori hadviselés nehézségeire. A főélelmester és a kenyérmester feladatai a tizenöt éves háború időszakában (1593–1606). *Aetas*, 27/3 (2012), 79–87.
Tóth Sándor László: A 15 éves háború. *Bácsország*, 37/2 (2006), 80–87.

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

A második forduló tananyaga:

I. kategória:

A forduló tananyaga egyetemes történelemből Kr. u. 476-tól 1689-ig, magyar történelemből 997-től 1711-ig tart.

II. kategória:

A forduló tananyaga egyetemes történelemből 1492-től 1914-ig, magyar történelemből 1490-től 1867-ig tart.

Döntő:

A döntőbe az első kategória legjobb 15 tanulója és a második kategória legjobb 15 tanulója vesz részt. A két kategória külön versenyez.

I. kategória:

A döntő tananyaga egyetemes történelemből 1492-től 1789-ig, magyar történelemből 1490-től 1790-ig tart.

II. kategória:

A döntő tananyaga egyetemes történelemből 1848-tól 1939-ig, magyar történelemből 1848-tól 1939-ig tart.

A fordulók tananyagának táblázatos összefoglalása:

	9–10. évfolyam, valamint a nyelvi e. 10–11. évf.	11. évfolyam valamint a nyelvi e. 12. évf.
1. forduló (nov. 19.) 14:00	egyetemes: ókori Kelet – 1492 magyar: honfoglalás – 1490	egyetemes: 476–1789 magyar: 997–1790
2. forduló (jan. 21.)	egyetemes: 476–1689 magyar 997–1711	egyetemes: 1492–1914 magyar: 1490–1867
Döntő (április. 4–5.)	egyetemes: 1492–1789 magyar: 1490–1790	egyetemes: 1848–1939 magyar: 1848-1939

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

A döntőbe jutott versenyző **két feladatot** húz.

Az **I. kategóriában** (9–10-ik évfolyam; nyelvi e. 10–11. évf.): Egy feladatot kell megoldani a kora újkori egyetemes történelem (1492–1789), vagy a kora újkori magyar történelem (1490–1711) ismereteire vonatkozóan. A tanulók megadott források segítségével **15 perces szóbeli feleletben** adnak számot ismereteikről. (Felkészülési idő 30 perc, középiskolai történelmi atlasz használható.)

- A döntőben egy előre megadott kora újkori témát feldolgozó, előzetesen elkészített prezentációt (PPT vagy Prezi, maximum 10 perc időkeretben) is elő kell adni.

A **II. kategóriában** (11. évfolyam; nyelvi e. 12. évf.): Egy feladatot kell megoldani az újkori és legújabb kori egyetemes történelem (1848–1939-ig), vagy az újkori és legújabb kori magyar történelem (1848–1939) ismereteire vonatkozóan. A tanulók megadott források segítségével **15 perces szóbeli feleletben** adnak számot ismereteikről. (Felkészülési idő 30 perc, középiskolai történelmi atlasz használható.)

- A bemutatandó prezentáció témája: **Báthory Zsigmond, a nagy visszatérő.** (Báthory Zsigmond 1572–1613; a megadott címen belül a versenyző szabadon szűkítheti a témát.):
- A prezentációhoz felhasználandó kötelező irodalom:
 - Tóth Sándor László: Báthory Zsigmond politikája és harmadik lemondása (1599–1600). *Aetas*, 26/2 (2011), 85–98.
 - Várkonyi Gábor: Báthory Zsigmond és a konstantinápolyi angol politika, 1594. In: Manhercz Orsolya (szerk.): *Historia critica: tanulmányok az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Történeti Intézetéből*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó (2014), 93–106.
- A prezentációhoz felhasználható szakirodalmi ajánlás:
 - Hadnagy Szabolcs – Papp Sándor: Békekötési kísérlet a tizenöt éves háború idején, 1601-ben. *Aetas*, 18/2 (2003), 118–153.
 - Kruppa Tamás: Báthory Zsigmond válása. Adalékok egy fejedelmi frigy anatómiájához. In: Ulrich Attila (szerk.): *A Báthoriak kora. A Báthoriak és Európa*. Nyírbátor: Jósza András Múzeum (2008), 106–112.
 - Horn Ildikó: Báthory Zsigmond prágai fogsága (1610–1611). In: Tusor Péter – Rihmer Zoltán – Thoroczkay Gábor (szerk.): *R. Várkonyi Ágnes emlékkönyv: születésének 70. évfordulója ünnepére*. Budapest: ELTE Bölcsészettudományi Kar (1998), 266–280.

Jelentkezés:

- A központilag összeállított feladatlapot a versenyzők saját iskolájukban írják meg (tanári felügyelettel), **CooSpace-teszt** formájában. (A versenyhez a résztvevők középiskoláinak kell a szükséges internetes elérhetőséget és a számítógépet biztosítania.) A verseny eredményes lebonyolításához technikai segítséget tudunk nyújtani.

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

- A versenyre regisztrálni a Szegedi Tudományegyetem űrlapkezelő felületén, a **Modulón** keresztül lehetséges. A jelentkezéshez segédletet talál az alábbi hivatkozáson:
https://drive.google.com/file/d/1ImXBBoonN5-iVBRhQIJxKWU8_k6wq7qs/view?usp=sharing
- **A II. Báthory István Nemzetközi Középiskolai Történelem Tanulmányi Versenyre jelentkezni az itt található, online kitölthető űrlapon lehet:**
<https://modulo.szte.hu/bathory/forms/details/2601192>
- Az iskolai fordulók után az első és a második kategória legjobb 15-15 versenyzője jut a Szegeden megrendezendő döntőbe. A verseny első fordulójának végeredményének kihirdetésére és a második fordulóba bejutók kiértékelésére 2024. november 30-ig kerül sor. A verseny második fordulójának végeredményének kihirdetésére és döntőbe bejutók kiértékelésére 2025. február 28-ig kerül sor.
- Pontazonosság esetén a nyíltvégű feladatoknál szerzett pontok döntenek.
- A versennyel kapcsolatos nyilvános információk a SZTE Gyakorló Gimnázium honlapján is elérhetők:
<https://u-szeged.hu/gyakorlo>

A verseny szervezése:

Iskolai fordulók:

- Időpont: 2024. november 19. 14:00 (kedd); 2025.január 21 (kedd)
 - A központilag összeállított feladatlapot a versenyzők saját iskolájukban írják meg (tanári felügyelettel), **CooSpace-teszt** formájában. (A versenyhez a résztvevők középiskoláinak kell a szükséges internetes elérhetőséget és a számítógépet biztosítani.) A verseny eredményes lebonyolításához technikai segítséget tudunk nyújtani.
 - A versenyre regisztrálni a Szegedi Tudományegyetem űrlapkezelő felületén, a **Modulón** keresztül lehetséges. A jelentkezéshez segédletet talál az alábbi hivatkozáson:
https://drive.google.com/file/d/1ImXBBoonN5-iVBRhQIJxKWU8_k6wq7qs/view?usp=sharing
 - **A II. Báthory István Nemzetközi Középiskolai Történelem Tanulmányi Versenyre jelentkezni az itt található, online kitölthető űrlapon lehet:**
<https://modulo.etr.u-szeged.hu/Modulo2/bathory>
 - Az iskolai forduló után az első 100-100 versenyző jut a második fordulóba, a középdöntő feladatait online felületen oldja meg a tanuló az iskolájában. A verseny első fordulójának végeredményének

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

kihirdetésére és a második fordulóra bejutók kiértékelésére 2024. november 30-ig kerül sor.

- A két kategória legjobb 15-15 tanulója jut be a 2025. április 4–5-én megrendezendő döntőbe. A verseny második fordulójának végeredményének kihirdetésére és döntőbe bejutók kiértékelésére 2025. február 28-ig kerül sor.
- Pontazonosság esetén a nyíltvégű feladatoknál szerzett pontok döntenek.

Döntő:

- tervezett időpont: 2025. március 28-29. (péntek–szombat);
- Helyszín: SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola (6722 Szeged, Szentháromság u. 2.) és SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar (6722 Szeged, Egyetem u. 2.)
- **Első nap (2024. április 4.)**
 - Helyszín: SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola;
 - Időpont: 13–17 óra;
 - A versenyzők bizottságok előtt egyenként adják elő feleleteiket;
- A beosztásról előzetesen tájékoztatást küldünk a résztvevőknek e-mailben.
- **Második nap (2025. április 5.)**
 - Helyszín: SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar;
 - Időpont: 9–14 óra;
 - A prezentációk előadására itt kerül sor.
 - A döntő három fordulójában szerzett összesített pontszám adja meg a végső sorrendet;
 - Az ünnepélyes eredményhirdetés a döntő második napján (szombaton), a versenyt követően lesz;
 - A versennyel kapcsolatos nyilvános információk a SZTE Gyakorló Gimnázium honlapján is elérhetők:
 - <https://u-szeged.hu/gyakorlo>
 - **A döntő résztvevői (versenyzők és felkészítő tanáraik) számára péntek délutántól kezdődően, szombatig szállást és ellátást biztosítunk;**
 - A versenyen a részvétel ingyenes.

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

A verseny díjazása:

A két kategóriában az első három helyezést elért tanulók a Szegedi Tudományegyetemtől intézményi pontokat kapnak. Az Állam és Jogtudományi Karon (ÁJTK), Gazdaságtudományi Karon (GTK), Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar (BTK) Történelem szakán, Egészségtudományi és Szociális Képzési Karon (ETSZK), Juhász Gyula Pedagógusképző Karon (JGYPK), Mérnöki Karon (MK), Mezőgazdasági Karon (MGK) az első helyezett 25, a második helyezett 20, a harmadik helyezett 15 pontot.

A pontokat a 2026-os év felvételi időszakától tudják beszámítani.

A döntőbe jutott diákok (30 fő) egy havi, a két kategória 2-3. helyezettjei további két havi, az 1. helyezett pedig 3 havi Országbérletet is kapnak.

A legjobb eredményt elért versenyzők oklevelet és tárgynyereményekkel, továbbá az első három helyezettet emléklappal jutalmazzuk.

A második kategória első helyezett tanulója **egy skóciai öt napos tanulmányi kiránduláson (2025. április 22-26.) vesz részt félpanziós (reggeli és vacsora) ellátással.** Az utazás során felfedezzük Skócia legfontosabb városait (pl.: Glasgow, Edinburgh), megcsodáljuk a Skót-felföld páratlan szépségét is. Idegenvezetőink segítségével megismerkedünk Skócia gazdag történelmével és földrajzával. A tanulmányi utazás költségeit (transzferek, repülőjegyek, szállás- és étkezési költségek, belépőjegyek, biztosítás) a szervező biztosítja a verseny győztese számára.

Az első kategória első helyezett tanulója egy ausztriai egynapos adventi kiránduláson vesz részt Ausztriában.

A felkészüléshez használható irodalom:

Az OH által kiadott „TA” és „TB” jelűek, valamint a katolikus tankönyvsorozat, illetve a Nemzeti Köznevelési Portál történelmi anyagai (a verseny feladatai az ezekben szereplő anyagrészekre épülnek).

Feladatkészítő szakmai bizottság:

Farkas Judit, Juhász Krisztina, Blazovich Péter, Mészáros Tibor, Marton Gellért Ernő.

- [Közkapcsolati referens: Izing Máté Antal: izing.mate.antal@szte.hu](mailto:izing.mate.antal@szte.hu)
- [Szakmai és szervezési kérdések: Blazovich Péter: blazovich.peter.mark@szte.hu](mailto:blazovich.peter.mark@szte.hu)

Prof. Dr. Papp Sándor

tanszékvezető egyetemi tanár
Középkori és Kora Újkori
Magyar Történeti Tanszék

Dr. Dobi János

igazgató
SZTE Gyakorló Gimnázium
és Általános Iskola

II. BÁTHORY ISTVÁN NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLAI TÖRTÉNELEMVERSENY

